

B

**PENGARUH GURU TERHADAP
PEMBELAJARAN BAHASA ARAB :
SATU KAJIAN KES**

SHARIFAH FATIMAH BINTI WAN JAMEL

**Disertasi ini dikemukakan untuk memenuhi
keperluan Ijazah Sarjana Pengajian Bahasa Moden**

**FAKULTI BAHASA DAN LINGUISTIK
UNIVERSITI MALAYA, KUALA LUMPUR
2002**

Perpustakaan Universiti Malaya

A510790040

ABSTRAK

Kajian ini ialah untuk mengenal pasti pengaruh guru terhadap pembelajaran bahasa Arab yang memfokuskan kepada corak personaliti guru dalam bilik darjah. Ia bertujuan untuk melihat latar belakang pendidikan guru dan faktor-faktor lain yang mempengaruhi minat dan pendekatan mereka dalam pengajaran bahasa Arab selain untuk mengenal pasti respon pelajar semasa proses pengajaran dan pembelajaran serta bagaimana personaliti guru boleh mempengaruhi tingkah laku dan minat mereka.

Faktor personaliti guru yang dikaji adalah fleksibiliti (mudah lentur), pemilihan teknik pengajaran yang sesuai, tegas, bertanggungjawab, bijaksana dan berbudi bicara, kepimpinan, suara dan pakaian, ramah mesra, kawalan emosi yang tinggi dan sensitiviti terhadap kanak-kanak.

Dalam kajian ini, soal selidik bertulis, wawancara dan pemerhatian pengajaran digunakan untuk mengumpul data. Populasi sampel terdiri daripada 240 pelajar tingkatan satu dan dua, 7 orang guru yang mengajar bahasa Arab tingkatan satu dan dua dan 3 orang guru yang berpengalaman luas dari 2 buah Sekolah Menengah Kebangsaan Agama di negeri Selangor dan sebuah Sekolah Menengah Kebangsaan Agama di Kuching, Sarawak.

Hasil daripada kajian yang dijalankan menunjukkan ciri suara dan pakaian seorang guru mempunyai kaitan yang signifikan dengan tingkah laku dan minat pelajar

dalam mempelajari bahasa Arab yang mencatat penilaian dengan purata sebanyak 84.58% di samping pemilihan kaedah yang sesuai dengan perancangan mengajar iaitu sebanyak 79.17%. Ciri yang mempunyai pengaruh yang kurang mempengaruhi tingkah laku dan minat pelajar ialah tegas yang mencatat purata sebanyak 65.42% diikuti ciri sensitiviti terhadap kanak-kanak sebanyak 68.75%.

Selain daripada dapatan ini, faktor yang dikenal pasti mempengaruhi minat dan teknik pengajaran guru ialah institusi pendidikan guru, kursus yang dihadiri semasa dalam perkhidmatan, tempoh perkhidmatan guru serta bilangan pelajar di dalam kelas.

ABSTRACT

This research is designed to determine a teacher's influence towards learning Arabic language which is focused on the pattern of a teacher's personality in the classroom. It is aimed to identify the teacher's educational background and the other factors which influence their interest in teaching Arabic and their teaching methodology besides to ascertain the student's response during the teaching and learning process and how the teacher's personality can influence their interest and behaviour.

The factors which are being studied include flexibility of approach, the decision as to the most suitable style, consistency, accepting responsibility, fairness and kindness, leadership, voice and attire, friendliness, emotional controlled and sensitivity towards children.

In this research, written questionnaires, interviews and teaching observations are used to gather data. The sample population consists of 240 form one and form two students, 7 form one and form two Arabic teachers and 3 well experienced teachers from two Religious Secondary Schools in Selangor and one Religious Secondary School in Kuching, Sarawak.

The result of this research proves that the teacher's voice and their attire have a significant relationship towards the student behaviour and their interest in learning

Arabic which notes an evaluation with the average of 84.58%, besides the decision as to the most suitable style which shows 79.17%. The least trait which influences student's behaviour is consistency which notes the average of 65.42% followed by sensitivity towards children which indicates only 68.75%.

In addition to these findings, the factors identified as influencing a teacher's interest and their approach to teaching style are : the teacher's educational institution, the course attended during the period of their service, the duration of their service and the number of the students in the classroom.

PENGHARGAAN

Setinggi-tinggi kesyukuran dipanjatkan kepada Allah S.W.T di atas `inayahNya yang tidak terhingga, maka pengkaji dapat menyempurnakan penulisan disertasi ini sepenuhnya. Seribu penghargaan kepada Dr. Hj Mohammad bin Seman dan Ustaz Ahmad Fikri Hj Hussin yang telah menyelia penulisan ini di samping memberi nasihat dan saranan yang bernas . Juga kepada pensyarah-pensyarah program Sarjana Pengajian Bahasa Moden yang memberi tunjuk ajar dan teguran yang ikhlas serta semua pihak yang terlibat secara langsung dan tidak langsung.

Jutaan terima kasih juga pengkaji ucapkan kepada pihak Kementerian Pendidikan Malaysia, Jabatan Pendidikan Negeri Sarawak, Jabatan Pendidikan Negeri Selangor, dan Fakulti Bahasa dan Linguistik, Universiti Malaya, Kuala Lumpur di atas kerjasama dan kebenaran yang diberikan dalam menjalankan penyelidikan ini.

Akhirnya semoga Allah membalas jasa mereka dan melimpahkan kurniaanNya yang tidak ternilai dan seterusnya memudahkan segala urusan dalam kehidupan seharian. Amin ya Rabbal `aalamiin.

Terima kasih.

Ikhlas dari,

SHARIFAH FATIMAH WAN JAMEL,
SEKOLAH MENENGAH SAINS KUCHING,
JALAN BATU KAWA OFF JALAN MATANG,
93050 KUCHING, SARAWAK.

ISI KANDUNGAN

KANDUNGAN	HALAMAN
ABSTRAK	ii
PENGHARGAAN	vi
ISI KANDUNGAN	vii
SENARAI TRANSLITERASI	x
SENARAI SINGKATAN	xii
SENARAI RAJAH	xiii
SENARAI JADUAL	xiv
BAB PERTAMA : PENGENALAN	
1.1 Pendahuluan	1
1.2 Objektif Kajian	7
1.3 Batasan Kajian	8
1.4 Masalah Kajian	9
1.5 Definisi Istilah	10
1.5.1 Personaliti guru	10
1.5.2 Pelajar	13
1.5.3 Menengah	13
1.5.4 Bahasa Arab	13
1.5.5 Komunikasi	15
1.6 Latar Belakang Bahasa Arab di Sekolah Menengah Kebangsaan	16
1.6.1 Status bahasa Arab di SMK	18
1.6.2 Matlamat dan tujuan BAK	19
1.6.3 Objektif	19
1.6.4 Kandungan dan Strategi	20
1.6.5 Penilaian dan Peperiksaan	21
1.7 Tinjauan Kajian Berkaitan	22
1.8 Metodologi Kajian	31
1.8.1 Penyelidikan perpustakaan	32
1.8.2 Penyelidikan lapangan	32
(i) Temu bual/ wawancara	32
(ii) Kajian kes (soal selidik)	33
(iii) Pemerhatian	35
1.9 Rangka Kajian	36
Kesimpulan	37
BAB KEDUA : PERSONALITI	
2.1 Pendahuluan	39
2.2 Teori personaliti	41

2.2.1	Teori Psikoanalisis	41
2.2.2	Teori Jenis, Introvert dan Ekstrovert	42
2.2.3	Teori Personaliti Humanistik	43
2.2.4	Teori Pembelajaran	44
2.3	Personaliti Guru	44
2.3.1	Pengaruh Personaliti dan Perhubungan Guru Terhadap Kejayaan Pelajar	45
2.3.2	Pengaruh personaliti dan sikap guru terhadap pelajar	52
2.4	Sifat-sifat Guru Yang Disukai Oleh Murid-murid	54
2.5	Sifat-sifat Guru Yang Digemari oleh Murid-murid Divergen	59
2.6	Guru yang dibenci murid	61
2.7	Keperluan pelajar	62
2.8	Pengaruh Guru Terhadap Motivasi Pelajar	64
2.8.1	Hukum kesan Thondike dan Teori Pengukuhan Skinner	64
(i)	Hukum kesan Thondike	65
(ii)	Teori Pengukuhan Skinner	65
2.8.2	Jenis-jenis Motivasi	66
(a)	Motivasi Intrinsik	66
(b)	Motivasi Ekstrinsik	67
2.8.3	Faedah Motivasi Dalam Pembelajaran	68
2.8.4	Teknik-teknik meningkatkan motivasi dalam bilik darjah	71
2.9	Aspek Personaliti yang mempengaruhi tingkah laku pelajar	73
(a)	Kesan emosi	73
(b)	Pengaruh Sosial	74
(c)	Kesan Motivasi	74
(d)	Sifat-sifat Peribadi	74
2.10	Perhubungan guru dan pelajar dan kualiti dan kemahiran guru dalam bilik darjah	75
 BAB KETIGA : PERANAN INSTITUSI DALAM PROSES PEMANTAPAN PENGAJARAN DAN PEMBELAJARAN BAHASA		
3.1	Pengenalan	77
3.2	Sekolah Menengah Kebangsaan Agama Sheikh Haji Othman Abdul Wahab (SHOAW)	78
3.2.1	Tujuan penubuhan SMK(A) SHOAW	80
3.2.2	Falsafah SMKA SHOAW	80
3.2.3	Sejarah hidup Sheikh Othman Abdul Wahab	81
3.3	Pencapaian Pelajar Dalam Peperiksaan Bahasa Arab Menengah Rendah SMKA SHOAW	81
3.4	Metodologi Pengajaran Bahasa Arab Komunikasi	85
3.4.1	Pendekatan pengajaran komunikasi	87
3.4.2	Syarat-syarat berkomunikasi	90

3.5	Buku Teks	91
3.6	Guru Bahasa Arab	92
3.6.1	Program melahirkan guru berkemahiran dalam bahasa Arab	93
3.6.2	Kursus dalam perkhidmatan	93
3.6.3	Pusat Bahasa Arab Nilam Puri	90
3.6.4	Sekolah-sekolah yang mengajar bahasa Arab	94
BAB KEEMPAT : ANALISIS DAN HASIL KAJIAN		
4.1	Pendahuluan	95
4.2	Maklum Balas Responden	96
4.2.1	Pandangan pelajar terhadap personaliti guru semasa proses pengajaran bahasa Arab (240 responden)	96
4.2.2	Pandangan guru terhadap tingkah laku pelajar semasa proses pengajaran bahasa Arab	102
4.2.3	Latar belakang akademik guru bahasa Arab di SMKA SHOAW	105
4.2.4	Saranan dan cadangan responden	110
BAB KELIMA : RINGKASAN HASIL KAJIAN		
5.1	Pandangan Pelajar Terhadap Personaliti Guru(240 sampel pelajar)	113
5.2	Pandangan Guru Terhadap Tingkah laku Pelajar Semasa Proses Pengajaran Bahasa Arab	114
5.3	Rumusan Dapatan Kajian	115
5.4	Cadangan-cadangan	118
	Penutup	120
	Bibliografi	121
	Lampiran 1	
	Lampiran 2	
	Lampiran 3	

SENARAI TRANSLITERASI

Panduan merumikan perkataan, frasa dan nama-nama khas dalam bahasa Arab dalam disertasi ini adalah berasaskan kaedah transliterasi yang digunakan di peringkat antarabangsa dan selaras dengan kaedah yang terdapat dalam Pedoman Transliterasi Huruf Arab ke Huruf Rumi terbitan Dewan Bahasa dan Pustaka.

ABJAD ARAB

Abjad Arab dan sebutannya ditransliterasikan mengikut panduan berikut :

<i>Abjad</i>	<i>Sebutan Arab</i>	<i>Transliterasi Rumi</i>
ا	(alif)	a
ب	(bā')	b
ت	(tā')	t
ث	(thā')	th
ج	(jīm)	j
ح	(hā')	h
خ	(khā')	kh
د	(dal)	d
ذ	(dhal)	dh
ر	(rā')	r
ز	(zay)	z
س	(sīn)	s
ش	(shīn)	sy
ص	(ṣād)	ṣ
ض	(ḍād)	ḍ

ط	(tā')	t
ظ	(zā')	z
ع	('ain)	.
غ	(ghyn)	gh
ف	(fā')	f
ق	(qāf)	q
ك	(kāf)	k
ل	(lām)	l
م	(mīm)	m
ن	(nūn)	n
و	(wāw)	w
ه	(hā')	h
ء	(hamzah)	.
ي	(yā')	y
ة	(ta' marbutah)	l

VOKAL DAN DIFTONG

<i>Vokal Pendek</i>	<i>Vokal Panjang</i>	<i>Diftong</i>
ا : a	آ : ā	أَيّ : ay
ي : i	يّ : ī	أَوّ : aw
و : u	وّ : ū	

SENARAI SINGKATAN

AS	Amat Setuju
ATS	Amat Tidak Setuju
BAK	Bahasa Arab Komunikasi
BAT	Bahasa Arab Tinggi
BBM	Bahan Bantu Mengajar
BIL	Bilangan
BINA	Angkatan Nahdatul Islam Bersatu
BPI	Bahagian Pendidikan Islam
BPPDP	Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Dasar Pendidikan
HSP	Huraian Sukatan Pelajaran
Ibid	Ibidem (Bahasa Latin yang bermaksud "pada tempat yang sama")
ISESCO	The Islamic Educational, Scientific and Cultural Organisation
ITM	Institut Teknologi Mara
JKP	Jawatankuasa Kurikulum Pusat
KAAs	Kelas Aliran Agama
KBSM	Kurikulum Baru Sekolah Menengah
KISAS	Kolej Islam Sultan Alam Shah
KPLI	Kursus Perguruan Lulusan Ijazah
KPM	Kementerian Pendidikan Malaysia
PMR	Penilaian Menengah Rendah
PPK	Pusat Perkembangan Kurikulum
S	Setuju
SBP	Sekolah Berasrama Penuh
SHOAW	Sheikh Haji Othman Abdul Wahab
SMKA	Sekolah Menengah Kebangsaan Agama
SP	Sukatan Pelajaran
STPM	Sijil Tinggi Persekolahan Malaysia
TS	Tidak Setuju
TP	Tidak Pasti
UKM	Universiti Kebangsaan Malaysia
Y.B	Yang Berhormat

SENARAI RAJAH

RAJAH		HALAMAN
Rajah 1.1	Model Konseptual	5
Rajah 2.1	Inventori Sahsiah Keguruan	37
Rajah 2.2	Model Berberapa Aspek Mengenai Interaksi Komponen Kualiti Guru	38
Rajah 3.1	Carta Analisis Peperiksaan Menengah Rendah Bahasa Arab bagi SMKA SHOAW, Kuching, Sarawak dari tahun 1996 hingga 2000	84

SENARAI JADUAL

JADUAL		HALAMAN
Jadual 3.1	Rumusan Peratus Pencapaian Peperiksaan SMKA Sarawak PMR Tahun 1997, 1998, 1999 Bagi Mata Pelajaran Bahasa Arab	82
Jadual 3.2	Analisis Penilaian Menengah Rendah 2000 SMKA Sheikh Haji Othman Abdul Wahab	83
Jadual 4.1	Ciri Dan Trait Personaliti Guru Menurut Pandangan Pelajar	97
Jadual 4.2	Pandangan Guru Terhadap Tingkah laku Pelajar Semasa Pengajaran Bahasa Arab	102
Jadual 4.3	Kaitan Antara Bilangan Pelajar dan Tumpuan Serta Minat Guru	106
Jadual 4.4	Hubungan Antara Kursus Dalam Perkhidmatan Dan Pendekatan Pengajaran	107
Jadual 4.5	Hubungan Antara Institusi Pendidikan dan Kaedah Pengajaran	108